

Συνέδριο με θέμα
«Απώλεια, πένθος και παιδί – Ο ρόλος του σχολείου»
Σάββατο, 11 Μαρτίου 2017
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

8:30 – 9:00	Εγγραφές
8:30 – 9:00	Χαιρετισμοί
9:00 – 10:00	Κύριες εισηγήσεις: 1. «Μαθαίνοντας να λέμε αντίο: Η απώλεια στη ζωή του παιδιού» , Δρ Στέφανη Χριστοδουλίδου, Σύνδεσμος Eurora Donna Κύπρου 2. «Εντάσσοντας τις έννοιες της απώλειας και του πένθους στην Εκπαίδευση: Αναγκαιότητα και προοπτικές» , Δρ Πολυξένη Στυλιανού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
10:00 – 10:30	Συζήτηση Συντονισμός: Δρ Παυλίνα Χατζηθεοδούλου, Προϊστάμενη Τομέα Επιμόρφωσης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
10:30 – 11:00	Διάλειμμα
Παράλληλα Εργαστήρια	
11:00 – 11:45	1. «Η διαχείριση της απώλειας και του πένθους μέσα από τα βιβλία Θρησκευτικών στη Δημοτική Εκπαίδευση» , π. Παναγιώτης Ντουρής, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου 2. «Πένθος και απώλεια μέσα από παιδικά εικονογραφημένα βιβλία» , Δρ Λουίζα Μαλλούρη, Εκπαιδευτικός Δημοτικής Εκπαίδευσης 3. «Προσεγγίζοντας τις έννοιες της απώλειας και του πένθους στο Νηπιαγωγείο» , Δρ Μαρία Ηρακλέους, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου 4. «Συζητώντας την απώλεια και το πένθος στην τάξη» , Δρ Πολυξένη Στυλιανού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Ολομέλεια	
12:00 – 12:15	Συνοπτική παρουσίαση των πορισμάτων των εργαστηρίων
12:15 – 12:30	«Τα ηθικά διλήμματα ενός εκπαιδευτικού» , Χριστόφορος Χριστοφόρου, Εκπαιδευτικός Δημοτικής Εκπαίδευσης
12:30 – 12:45	Συζήτηση
12:45 – 13:00	Επίδοση πιστοποιητικών παρακολούθησης

Περιγραφή Εργαστηρίων

1. «Η διαχείριση της απώλειας και του πένθους μέσα από τα βιβλία Θρησκευτικών στη Δημοτική Εκπαίδευση»,

π. Παναγιώτης Ντουρής, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Το περιεχόμενο του Εργαστηρίου αναφέρεται στους βασικούς άξονες του Προγράμματος Σπουδών των Θρησκευτικών (2009) και στους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας (2016), που συνδέονται με το θέμα της απώλειας, του θανάτου και του πένθους. Ακόμη, παρουσιάζεται η προσέγγιση του θέματος μέσα από το μάθημα των Θρησκευτικών και τη διδακτική ενότητα

«Ένας προσωρινός αποχωρισμός: μια κηδεία» του βιβλίου Θρησκευτικών Γ΄ Δημοτικού «Όλοι είμαστε αδέρφια».

2. «Πένθος και απώλεια μέσα από παιδικά εικονογραφημένα βιβλία»,

Δρ Λουίζα Μαλλούρη, Εκπαιδευτικός Δημοτικής Εκπαίδευσης

Στο Εργαστήριο θα προσεγγίσουμε το θέμα του πένθους και της απώλειας μέσα από παιδικές ιστορίες που συνδυάζουν λέξεις και εικόνες: πώς εικονογραφημένα παιδικά βιβλία βοηθούν στην κατανόηση, επεξεργασία και συναισθηματική βίωση του πένθους και της απώλειας και με ποια κριτήρια επιλέγουμε εικονογραφημένες ιστορίες που πραγματεύονται τα συγκεκριμένα θέματα.

3. «Προσεγγίζοντας τις έννοιες της απώλειας και του πένθους στο Νηπιαγωγείο»,

Δρ Μαρία Ηρακλέους, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Σκοπός του Εργαστηρίου είναι να προσεγγίσει τις έννοιες της απώλειας και του πένθους στο Νηπιαγωγείο λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τους περιορισμούς της συγκεκριμένης ηλικίας. Συγκεκριμένα, το Εργαστήριο στοχεύει στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες/ουσες, μέσα από την αξιοποίηση συγκεκριμένων επιδιώξεων του εγκεκριμένου Προγράμματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, να εμπλέξουν τα παιδιά σε δραστηριότητες, που θα τα βοηθήσουν με ειλικρίνεια και τρυφερότητα να κατανοήσουν τις έννοιες της απώλειας, ως μέρος της καθημερινής μας ζωής εκτιμώντας παράλληλα την αξία της ζωής, και κυρίως να μην φοβούνται να εκφράσουν τα όποια συναισθήματά τους.

4. «Συζητώντας την απώλεια και το πένθος στην τάξη»,

Δρ Πολυξένη Στυλιανού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Το Εργαστήριο στοχεύει στη σκιαγράφηση τρόπων με τους οποίους ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να εντάξει την έννοια της απώλειας σε συζητήσεις με παιδιά αξιοποιώντας την ταινία κινουμένων σχεδίων με τίτλο “The good dinosaur” («Ο καλόσαυρος»). Μέσα από την ταινία μπορούν να δοθούν τα ερεθίσματα για συζήτηση της έννοιας της απώλειας και του αποχαιρετισμού, των φάσεων του πένθους και της έκφρασης των συναισθημάτων, αλλά και του ρόλου των αναμνήσεων στη συνέχιση της σχέσης με αυτόν που έφυγε ή πέθανε.